Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

Finansuoja Europos Sąjunga. Tačiau, čia išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių nuomonės ir požiūriai, kurie nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ir Europos švietimo ir kultūros vykdomosios agentūros (EACEA) poziciją. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikomos atsakingomis už juos.

EQUAL PLAY

Dalyvių Dalyvavimo Kliūčių Nustatymo Priemonė

Praktinė priemonė, skirta nustatyti, analizuoti ir spręsti kliūtis, kurios gali riboti migrantų ir pabėgėlių dalyvavimą sporto veiklose.

1. KAS YRA ŠI PRIEMONĖ?

Ši mokymų priemonė – tai praktinis įrankis, skirtas padėti treneriams, mokymų vadovams ir sporto organizacijoms nustatyti bei analizuoti kliūtis, galinčias riboti žmonių dalyvavimą sporto veiklose.

Remiantis Equal Play projekto rezultatais, ši priemonė padeda nustatyti dažniausiai migrantų ir pabėgėlių patiriamas kliūtis, tokias kaip kalbos sunkumai, finansiniai apribojimai, transporto ir pasiekiamumo problemos, laiko stoka bei socialiniai veiksniai, galintys turėti įtakos jų dalyvavimui.

Priemonėje pateikiamas aiškus ir struktūruotas metodas, leidžiantis įvertinti, kaip skirtingos kliūtys veikia įsitraukimą, lankomumą, pasitikėjimą savimi ir ilgalaikį dalyvavimą sporto veiklose. Taip pat skatinama ieškoti praktinių sprendimų ir pritaikymų, padedančių mažinti šias kliūtis bei kurti labiau įtraukią sporto aplinką.

Priemonė sukurta taip, kad būtų paprasta, lanksti ir lengvai pritaikoma įvairioms sporto šakoms, organizacijoms bei tikslinėms grupėms. Ji padeda geriau suprasti dalyvavimo iššūkius, remiantis surinktais duomenimis, ir pereiti nuo kliūčių nustatymo prie konkrečių įtrauktį skatinančių veiksmų planavimo.

2. KODĖL ŠI PRIEMONĖ SVARBI?

Dalyvavimą sporte dažnai lemia kliūtys, kurios nėra iš karto pastebimos. Nors kai kurias jų lengva atpažinti, kitos ilgą laiką gali likti nepastebėtos ir palaipsniui mažinti dalyvio pasitikėjimą savimi, įsitraukimą bei motyvaciją toliau lankyti užsiėmimus.

Migrantai ir pabėgėliai gali susidurti su įvairiais iššūkiais: kalbos barjerais, finansiniais sunkumais, transporto ir pasiekiamumo problemomis, laiko stoka, ribota prieiga prie informacijos ar diskriminacijos bei socialinės atskirties baime. Net ir labai motyvuotiems žmonėms šios kliūtys gali apsunkinti galimybes aktyviai dalyvauti sporto veiklose.

Neturint aiškaus būdo šioms kliūtims nustatyti, treneriai ir sporto organizacijos gali klaidingai interpretuoti nereguliarų lankomumą, mažą aktyvumą ar pasitraukimą iš veiklų kaip motyvacijos ar susidomėjimo stoką. Tačiau dažnai toks elgesys atspindi sunkumus, su kuriais dalyviai susiduria už sporto aplinkos ribų.

Ši priemonė padeda taikyti labiau į dalyvį orientuotą požiūrį, padedantį nustatyti kliūtis, suprasti jų poveikį dalyvavimui ir parinkti tinkamiausius praktinius sprendimus. Laiku sprendžiant iškilusias problemas galima sukurti prieinamesnes, draugiškesnes ir tvaresnes sporto veiklas, kurios skatintų ilgalaikį dalyvavimą bei įtrauktį.

3. DALYVAVIMO KLIŪČIŲ SUPRATIMAS

Dalyvavimui sporto veiklose retai daro įtaką tik vienas veiksnys. Dažniausiai vienu metu pasireiškia kelios tarpusavyje susijusios kliūtys, kurios viena kitą sustiprina ir ilgainiui apsunkina dalyvavimą.

Pavyzdžiui, dalyviui, susiduriančiam su kalbos sunkumais, gali būti sudėtinga suprasti pateikiamą informaciją, bendrauti su treneriais ar užmegzti ryšius su kitais grupės nariais. Dėl to mažėja pasitikėjimas savimi, didėja socialinės izoliacijos jausmas, o tai neigiamai veikia lankomumą ir ilgalaikį įsitraukimą.

Panašiai ir finansiniai sunkumai dažnai susiję su transporto problemomis, ribotomis galimybėmis įsigyti reikalingą sporto inventorių ar dalyvauti renginiuose bei kitose veiklose. Laiko stoka taip pat gali būti susijusi su darbu, šeimos įsipareigojimais, kalbos kursais ar administracinėmis procedūromis.

Kadangi kliūtys dažnai yra tarpusavyje susijusios, svarbu neapsiriboti vien tik matomais nedalyvavimo požymiais, bet įvertinti platesnį kiekvieno dalyvio gyvenimo kontekstą.

Tik suprasdami, kaip šios kliūtys veikia dalyvavimą, treneriai ir sporto organizacijos gali priimti veiksmingesnius sprendimus ir sudaryti sąlygas prasmingam visų dalyvių įsitraukimui.

4. DAŽNIAUSIOS DALYVAVIMO KLIŪTYS

Įgyvendinant Equal Play projektą buvo nustatytos kelios dažniausiai pasitaikančios kliūtys, galinčios riboti migrantų ir pabėgėlių dalyvavimą sporto veiklose. Šių kliūčių supratimas padeda treneriams, mokymų vadovams ir sporto organizacijoms geriau atpažinti galimus iššūkius bei taikyti įtrauktį skatinančius sprendimus.

Kliūties kategorija	Pavyzdžiai	Galimas poveikis dalyvavimui
Kalbos barjeras	Sunku suprasti nurodymus, gauti reikalingą informaciją ar bendrauti su treneriais ir kitais dalyviais.	Mažėja pasitikėjimas savimi, kyla nesusipratimų, silpnėja įsitraukimas.
Finansiniai apribojimai	Narystės mokestis, sporto inventoriaus įsigijimo išlaidos, kelionės išlaidos, dalyvavimo renginiuose mokesčiai.	Nereguliarus lankomumas, mažesnis dalyvavimas, pasitraukimas iš veiklų.
Transporto ir pasiekiamumo problemos	Dideli atstumai, ribotas viešasis transportas, priklausomybė nuo kitų asmenų, sudėtingas sporto vietos pasiekimas.	Vėlavimas į užsiėmimus, praleistos treniruotės, mažesnis dalyvavimo aktyvumas.
Laiko trūkumas	Darbo įsipareigojimai, šeimos pareigos, kalbos kursai, administraciniai reikalai.	Nenuoseklus lankomumas ir ribotos galimybės dalyvauti.
Diskriminacijos baimė	Baimė būti atstumtam, ankstesnė neigiama patirtis, nesijautimas laukiamu, pasitikėjimo savimi stoka.	Socialinis atsiribojimas, nenoras dalyvauti, mažesnis ilgalaikis įsitraukimas.

Svarbi Pastaba

Kliūtys retai pasireiškia po vieną. Dažnai tas pats dalyvis vienu metu susiduria su keliomis tarpusavyje susijusiomis problemomis.

Pavyzdžiui, transporto sunkumai gali būti susiję su finansiniais apribojimais, o kalbos barjerai gali mažinti pasitikėjimą savimi ir apsunkinti bendravimą.

Todėl, vertinant dalyvio situaciją, svarbu atsižvelgti į bendrą kontekstą ir neskubėti daryti išvadų apie jo motyvaciją ar įsitraukimą. Kliūtis reikėtų vertinti kompleksiškai, o ne atskirai.

5. ANKSTYVŲJŲ ĮSPĖJAMŲJŲ POŽYMIŲ ATPAŽINIMAS

Dalyvavimą ribojančios kliūtys ne visada yra akivaizdžiai matomos. Dalyviai dažnai atvirai nekalba apie patiriamus sunkumus, ypač jei jaučiasi nedrąsiai, stokoja pasitikėjimo savimi arba nežino, kur galėtų kreiptis pagalbos.

Todėl treneriai ir mokymų vadovai turėtų atidžiai stebėti dalyvavimo įpročių bei elgesio pokyčius, kurie gali signalizuoti apie galimas kliūtis.

Toliau pateikti požymiai nebūtinai reiškia, kad dalyvis susiduria su kliūtimis. Tačiau jie gali būti ženklas, jog verta skirti daugiau dėmesio situacijai, pasikalbėti su dalyviu ar pasiūlyti pagalbą.

Galimas požymis	Ką tai gali reikšti
Nereguliarus lankomumas	Transporto problemos, finansiniai sunkumai arba kiti įsipareigojimai.
Dažnas vėlavimas į užsiėmimus	Transporto sunkumai, darbo grafikas ar šeimos pareigos.
Mažas aktyvumas užsiėmimų metu	Kalbos sunkumai, nepasitikėjimas savimi, baimė suklysti.
Vengimas bendrauti	Kalbos barjerai, neužtikrintumas arba atskirties jausmas.
Sunku suprasti instrukcijas	Bendravimo sunkumai arba nepakankamas informacijos supratimas.
Mažėjantis bendravimas su kitais dalyviais	Pasitikėjimo savimi stoka, socialinė izoliacija arba diskriminacijos baimė.
Staigus lankomumo sumažėjimas	Naujai atsiradusios asmeninės, finansinės, transporto ar socialinės kliūtys.
Netikėtas pasitraukimas iš veiklų	Kelios vienu metu veikiančios kliūtys, turinčios įtakos ilgalaikiam dalyvavimui.

Geroji Praktika

Pastebėjus galimus kliūčių požymius, rekomenduojama:

- vengti skubotų prielaidų;
- su dalyviu bendrauti pagarbiai ir empatiškai;
- užduoti atvirus bei palaikančius klausimus;
- siekti suprasti situaciją, o ne ją vertinti;
- kartu ieškoti galimų sprendimų.

Ankstyvas kliūčių atpažinimas padeda užkirsti kelią tam, kad nedidelės problemos ilgainiui netaptų rimtomis kliūtimis dalyvauti sporto veiklose ir sėkmingai įsitraukti į bendruomenę.

6. KAIP NAUDOTIS ŠIA PRIEMONE

Užuot darant prielaidas, kodėl dalyvavimas sporto veiklose yra mažas, naudokite šią priemonę, kad sistemingai ir konstruktyviai nustatytumėte galimas kliūtis.

1 žingsnis. Stebėkite dalyvavimo tendencijas

Atkreipkite dėmesį į požymius, kurie gali rodyti kliūtis, pavyzdžiui, nereguliarų lankomumą, mažesnį įsitraukimą ar bendravimo sunkumus.

2 žingsnis. Nustatykite galimas kliūtis

Remdamiesi savo stebėjimais ir turima informacija įvertinkite, kokios kliūtys gali turėti įtakos konkrečiam dalyviui arba dalyvių grupei.

3 žingsnis. Užfiksuokite rezultatus

Naudodamiesi Dalyvavimo kliūčių nustatymo lentele, užrašykite nustatytas kliūtis ir jų poveikį dalyvavimui.

4 žingsnis. Numatykite galimus sprendimus

Įvertinkite, kokie praktiniai veiksmai galėtų padėti sumažinti arba pašalinti nustatytas kliūtis.

5 žingsnis. Parenkite veiksmų planą

Susitarkite dėl realių veiksmų, atsakomybių ir tolesnių stebėsenos priemonių.

6 žingsnis. Įvertinkite pažangą

Reguliariai peržiūrėkite situaciją ir įvertinkite, ar taikomos priemonės padėjo pagerinti dalyvavimą bei skatino didesnę įtrauktį.

7. DALYVAVIMO KLIŪČIŲ NUSTATYMO ŠABLONAS

Naudokite šį šabloną siekdami nustatyti, užfiksuoti ir išanalizuoti kliūtis, kurios gali turėti įtakos dalyvavimui sporto veiklose. Šablonas gali būti pildomas vertinant individualų dalyvį, dalyvių grupę arba konkrečią sporto veiklą. Pildydami šabloną vadovaukitės stebėjimais, dalyvių grįžtamuoju ryšiu ir praktiškai pritaikomais sprendimais. Venkite daryti prielaidas ir užtikrinkite, kad visa surinkta informacija būtų tvarkoma pagarbiai bei konfidencialiai.

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

Finansuoja Europos Sąjunga. Tačiau, čia išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių nuomonės ir požiūriai, kurie nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ir Europos švietimo ir kultūros vykdomosios agentūros (EACEA) poziciją. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikomos atsakingomis už juos.

Dalyvis / dalyvių grupė	Nustatyta kliūtis	Įrodymai arba stebėjimai	Poveikis dalyvavimui	Galimas sprendimas	Svarbumo lygis (žemas / vidutinis / aukštas)

Šablono pildymo gairės

Dalyvis / dalyvių grupė
Nurodykite dalyvį, dalyvių grupę arba sporto veiklą, kuri yra vertinama.

Nustatyta kliūtis
Įvardykite pagrindinę kliūtį, turinčią įtakos dalyvavimui (pvz., kalbos barjeras, finansiniai sunkumai, transporto problemos, laiko stoka ar diskriminacijos baimė).

Įrodymai arba stebėjimai
Užrašykite savo stebėjimus, dalyvių pateiktą informaciją, lankomumo tendencijas ar kitus reikšmingus faktus.

Poveikis dalyvavimui
Aprašykite, kaip nustatyta kliūtis veikia dalyvio lankomumą, įsitraukimą, bendravimą, pasitikėjimą savimi ar ilgalaikį dalyvavimą.

Galimas sprendimas
Nurodykite praktinius veiksmus, kurie galėtų padėti sumažinti arba pašalinti nustatytą kliūtį.

Svarbumo lygis
Įvertinkite, kokią įtaką nustatyta kliūtis daro dalyvio galimybėms dalyvauti sporto veiklose ir kaip svarbu ją spręsti.

8. KLIŪČIŲ SUSIEJIMAS SU PRAKTINIAIS SPRENDIMAIS

Kliūties nustatymas yra tik pirmasis žingsnis. Siekiant užtikrinti prasmingą dalyvavimą sporto veiklose, kiekvienai nustatytai kliūčiai svarbu numatyti realius ir praktiškai įgyvendinamus sprendimus.

Toliau pateikti pavyzdžiai yra rekomendacinio pobūdžio. Juos reikėtų pritaikyti atsižvelgiant į konkrečių dalyvių poreikius bei vietos bendruomenės ar organizacijos galimybes.

Kliūtis	Galimi sprendimai
Kalbos barjerai	Vartokite aiškią ir paprastą kalbą, informaciją perteikite vaizdinėmis priemonėmis, jei įmanoma – naudokite keliomis kalbomis parengtą medžiagą, skatinkite tarpusavio pagalbą tarp dalyvių ir reguliariai įsitikinkite, kad informacija buvo suprasta.
Finansiniai apribojimai	Informuokite apie galimas paramos priemones, jei įmanoma sumažinkite dalyvavimo mokestį, suteikite galimybę naudotis bendru sporto inventoriumi, ieškokite rėmėjų ar bendruomenės finansavimo galimybių.
Transporto ir pasiekiamumo problemos	Apsvarstykite alternatyvias veiklų vietas, organizuokite bendrą atvykimą, suteikite aiškią informaciją apie kelionės galimybes ir planuokite veiklas lengvai pasiekiamose vietose.
Laiko trūkumas	Jei įmanoma, siūlykite lankstesnį užsiėmimų grafiką, apie veiklų laiką informuokite iš anksto ir apsvarstykite alternatyvias dalyvavimo galimybes.
Diskriminacijos baimė	Skatinkite pagarbią tarpusavio komunikaciją, aiškiai apibrėžkite įtraukios aplinkos principus, nedelsdami reaguokite į netinkamą elgesį ir kurkite saugią bei palaikančią atmosferą.
Ribota prieiga prie informacijos	Užtikrinkite aiškią ir lengvai suprantamą komunikaciją, informaciją skleiskite keliais kanalais, reguliariai priminkite svarbiausią informaciją ir pateikite praktinius nurodymus prieš veiklas.
Pasitikėjimo savimi stoka arba socialinė izoliacija	Padėkite dalyviams palaipsniui įsitraukti į veiklas, skatinkite pozityvų bendravimą grupėje, taikykite tarpusavio pagalbos sistemą (angl. *buddy system*), pastebėkite ir įvertinkite dalyvių pastangas bei pasiekimus.

Svarbu

Ne visas kliūtis galima pašalinti iš karto, o kai kurioms spręsti gali prireikti bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis ar bendruomenės institucijomis. Tačiau net ir nedideli pokyčiai gali reikšmingai pagerinti dalyvio patirtį ir padidinti tikimybę, kad jis ir toliau aktyviai dalyvaus sporto veiklose.

Renkantis tinkamiausius sprendimus rekomenduojama:

- orientuotis į praktiškus ir realiai įgyvendinamus veiksmus;
- į sprendimų paiešką aktyviai įtraukti pačius dalyvius;
- atsižvelgti į individualią kiekvieno žmogaus situaciją;
- reguliariai įvertinti, ar pasirinkti sprendimai yra veiksmingi ir prireikus juos koreguoti.

9. VEIKSMŲ PLANO ŠABLONAS

Naudokite šį šabloną veiksmams planuoti ir stebėti, siekiant sumažinti nustatytas kliūtis bei pagerinti dalyvavimą sporto veiklose. Veiksmų plane turėtų būti numatytos realios ir įgyvendinamos priemonės, kurias galima taikyti organizacijoje ar konkrečioje sporto aplinkoje.

Nustatyta Kliūtis	Numatytas veiksmas	Atsakingas asmuo	Įgyvendinimo terminas	Laukiamas rezultatas	Būsena

Šablono pildymo gairės

Nustatyta kliūtis
Įrašykite kliūtį, kuri buvo nustatyta naudojant Dalyvių dalyvavimo kliūčių nustatymo šabloną.

Numatytas veiksmas
Aprašykite konkretų veiksmą, kuris bus įgyvendinamas siekiant sumažinti arba pašalinti nustatytą kliūtį.

Atsakingas asmuo

Nurodykite asmenį, kuris bus atsakingas už numatyto veiksmo įgyvendinimą arba koordinavimą.

Įgyvendinimo terminas

Nurodykite, kada veiksmas turėtų būti įgyvendintas arba kada bus peržiūrėta jo pažanga.

Laukiamas rezultatas

Aprašykite, kokio rezultato ar pagerėjimo tikimasi įgyvendinus numatytą veiksmą.

Būsena

Šiame stulpelyje pažymėkite veiksmo eigą (pvz., Planuojama, Vykdoma, Įgyvendinta).

Geroji praktika

Rengiant veiksmų planą rekomenduojama:

- Pirmenybę teikti realiems ir įgyvendinamiems veiksmams;
- Pasirinkti sprendimus, kurie tiesiogiai skatina dalyvavimą ir įtrauktį;
- Kai įmanoma, į sprendimų priėmimą įtraukti pačius dalyvius;
- Reguliariai peržiūrėti pažangą ir prireikus koreguoti numatytus veiksmus;
- Įvertinti ir pasidžiaugti kiekvienu pasiektu pagerėjimu, net jei jis atrodo nedidelis.

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

Finansuoja Europos Sąjunga. Tačiau, čia išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių nuomonės ir požiūriai, kurie nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ir Europos švietimo ir kultūros vykdomosios agentūros (EACEA) poziciją. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikomos atsakingomis už juos.

EQUAL PLAY

10. UŽPILDYMO PAVYZDYS

Šiame pavyzdyje parodyta, kaip praktiškai galima naudoti Dalyvių dalyvavimo kliūčių nustatymo priemonę ir Veiksmų plano šabloną. Toliau pateikta informacija yra išgalvota ir naudojama tik kaip pavyzdys.

Dalyvavimo kliūčių nustatymo pavyzdys

Dalyvis / dalyvių grupė	Nustatyta kliūtis	Įrodymai arba stebėjimai	Poveikis dalyvavimui	Galimas sprendimas	Svarbumo lygis
Jauni migrantai (16–24 m.)	Kalbos barjerai ir transporto problemos	Keletas dalyvių nurodė, kad jiems sunku suprasti trenerių pateikiamas instrukcijas. Du dalyviai dažnai vėluodavo dėl ribotų viešojo transporto galimybių.	Mažesnis pasitikėjimas savimi, ribotas bendravimas su treneriais, nereguliarus lankomumas.	Užsiėmimų metu dažniau naudoti vaizdines demonstracijas, svarbiausią informaciją pateikti paprasta kalba ir ieškoti galimybių organizuoti bendrą atvykimą į veiklas.	Aukštas

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

Finansuoja Europos Sąjunga. Tačiau, čia išreikštos nuomonės ir požiūriai yra tik autorių nuomonės ir požiūriai, kurie nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ir Europos švietimo ir kultūros vykdomosios agentūros (EACEA) poziciją. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikomos atsakingomis už juos.

EQUAL PLAY

Veiksmų plano pavyzdys

Nustatyta kliūtis	Numatytas veiksmas	Atsakingas asmuo	Įgyvendinimo terminas	Laukiamas rezultatas	Būsena
Kalbos barjerai	Visų osmium metu naudoti daugiau vaizdinių demonstracijų ir instrukcijas aiškinti paprastesne kalba.	Treneris	Per 2 savaites	Geresnis veiklų supratimas ir didesnis dalyvių pasitikėjimas savimi.	Vykdoma
Transporto problemos	Surinkti informaciją apie dalyvių transporto poreikius ir įvertinti galimybę organizuoti bendrą atvykimą dalyviams bei savanoriams.	Programos koordinatorius	Per 1 mėnesį	Geresnis lankomumas ir mažesnis vėlavimų skaičius.	Planuojama

Pasiektas rezultatas

Įgyvendinus numatytus veiksmus, dalyviai nurodė, kad užsiėmimų metu jaučiasi patogiau ir labiau pasitiki savimi bendraudami su treneriais bei kitais grupės nariais.

Pagerėjo lankomumas, sumažėjo vėlavimų skaičius, todėl organizacija nusprendė ir toliau naudoti vaizdines komunikacijos priemones bei reguliariai vertinti dalyvių transporto poreikius.

PFI Padel Federation of Ireland

BIGA GELIŞİM SPOR KULÜBÜ 2010

nekser

PRISM Impresa Sociale

LA ROCA CLUB DEPORTIVO